

Potamogeton nodosus Poir. in Friesland

door

D. T. E. VAN DER PLOEG (Sneek)

In juli 1962 verzamelde ik voor een wierrooster van een duiker onder Langelille (gem. Weststellingwerf) een losgeslagen *Potamogeton*-fragment. Hoewel het materiaal zeer fragmentarisch was — geen bloei; slechts enkele nogal beschadigde bladeren — droogde ik het toch voor mijn herbarium en zond het op naar het Rijksherbarium te Leiden. Th. J. Reichgelt plaatste er de opmerking bij: „Deze plant lijkt op *Potamogeton nodosus*, maar wij durven geen zekere determinatie te geven”. Een en ander was voor mij voldoende aanleiding in komende seizoenen te proberen de oorspronkelijke vegetatie te vinden, waarvan het bij Langelille gevonden stukje zou kunnen zijn losgeslagen. Ik zocht het hierbij vooral in de richting van het riviertje de Tjonger, omdat de z.g. Gracht, waarin ik het losgeraakte stuk vond, hiermee in directe verbinding staat. Pas in 1965 gelukte het mij *P. nodosus* te vinden, inderdaad in de Tjonger, maar veel verder stroomopwaarts dan ik oorspronkelijk had gezocht, nl. in de gekanaliseerde bovenloop, het Tjongerkanaal ten noorden van Makkinga. Daar groeide een aantal flinke pollen, waarvan ik overtuigend herbariummateriaal kon verzamelen. Het valt aan te nemen dat in de Tjonger (of in het Tjongerkanaal) op nog meer plaatsen *P. nodosus* zal kunnen worden gevonden.

Hoewel we bij het Rivierfonteinkruid allereerst denken aan de grote rivieren (Maas, Waal, IJssel) is blijkens de Flora Neerlandica (deel 1, afl. 6) deze plant toch reeds eerder gevonden in kanalen (Julianakanaal) en in kleinere rivieren (Dommel tussen Kasteren en Olland).

Misschien dat het hier de plaats is om te vermelden dat *P. nodosus* de laatste jaren

een grote uitbreiding te zien geeft langs de zuidelijke oever van het Ketelmeer. Over een afstand van kilometers ziet men hier vlak tegen de basaltschoeiing van de dijk van de Flevopolder steeds weer de prachtig uitgegroeide pollen van dit forse fonteinkruid.

Summary

Potamogeton nodosus Poir. was found by the author for the first time in the province of Friesland, in the river Tjonger.